

الف - درک مطلب و خود آزمایی ۸ نمره

ابیات زیر را بخوانید و به سوالات ۱ لغایت ۷ پاسخ دهید.

دلا تا کی در این زندان فریب این و آن بینی
ور امروز اندرین منزل تو را جانی زیان آمد
تو یک ساعت چو افریدون به میدان باش تازان پس
عنان گیر تو گر روزی جمال درد دین باشد
ز یزدان دان نه از ارکان که کوتاه دیدگی باشد
عطا از خلق چون جویی گر او را مال ده گویی

یکی زین چاه ظلمانی برون شو تا جهان بینی
زهی سرمایه و سودا که فردا زان زیان بینی
به هر جانب که روی آری درفش کاویان بینی
عجب نبود که با ابدال خود را هم عنان بینی
که خطی کز خرد خیزد تو آن را از بنان بینی
به سوی عیب چون پویی گر او را غیب دان بینی

۱- در بیت اول منظور از « زندان » و « چاه ظلمانی » چیست؟

۲- « زهی » چه نوع کلمه‌ای است؟ و به چه معناست؟

۳- الف در « سودا » نشانه‌ی چیست؟

۴- « درفش کاویان » نماد چیست؟

۵- به نظر شاعر در چه صورتی انسان با ابدال هم عنان می‌گردد؟

۶- در بیت ۵ منظور از « ارکان » چیست؟

۷- مفهوم حدیث « العالم محضرالله لا تعصوا فی محضره » در کدام بیت دیده می‌شود؟

۸- نخستین کسی که افکار و اصطلاحات عرفانی را با مضامین عاشقانه در هم آمیخت کیست؟ و در چه قرنی می‌زیست؟

۹- در مصراع « آینه ی سکندر جام می است بنگر... » منظور شاعر از « جام می » چیست؟

۱۰- مقصود از اصطلاحات زیر چیست

« سپر انداختن » « کمیتش لنگ بود »

۱۱- زیتون نماد چیست؟ و نشانه ی کدام کشور است؟

۱۲- نخستین مجموعه‌ی داستان‌های کوتاه ایرانی با چه عنوان و در چه سالی منتشر شد؟

۱۳- با توجه به شعر انتظار چه شباهتی میان جنگ بدر و قیام مهدی (عج) وجود دارد؟

۱۴- « با چشمانی یتیم ندیدنت » یعنی چه؟

۱۵- « در انتظار غبار بی سوار نشستن » کنایه از چیست؟

۱۶- در بیت « کجا می روی ای مسافر درنگی / ببر با خودت پاره‌ی دیگری را » منظور از پاره ی دیگر کیست؟

ب - معنی و مفهوم بیت‌ها و عبارات‌های زیر را بنویسید ۶ نمره

۱- الهی چشم مارا ضیای خود ده و مارا آن ده که آن به ، مگذار مارا به که و مه. (۷۵/ نمره)

۲- خورده قسم اختران به پاداشم بسته کمر آسمان به پیکارم. (۵/ نمره)

۳- بر بساطی که بساطی نیست. (۵/، نمره)

۴- فی الجمله نماد از معاصی منکری که نکرد و مسکری که نخورد. (۷۵/، نمره)

۵- سر کش مشو که چون شمع از غیرت بسوزد دلبر که در کف او موم است سنگ خارا. (۱ نمره)

۶- می بهشت ننوشم ز جام ساقی رضوان مرا به باده چه حاجت که مست بوی تو باشم. (۱ نمره)

۷- پنداشتی که ریشه ی پیوند من گسست در سینه ام هزار خراسان نهفته است. (۷۵/، نمره)

۸- دانش و آزادگی و دین و مروت این همه را بنده‌ی درم نتوان کرد (۷۵/، نمره)

ج- معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. ۲ نمره

۱- قَدَح آب را نزدیک او می برند.

۲- این کتاب سرا پا تنبّه است .

۳- در میان مسپیل های مهیب راه می پیماییم .

۴- سومی خادم سماط بود.

۵- از آن دهان که هرای شیر می خروشد .

۶- این رنگ ها کنایه ی مینو را می نمایند.

۷- شاخه ها به وضعی موحش ایستاده بودند.

۸- از ایوان که طارمی چوبی داشت .

د- دانش های ادبی ۳ نمره

۱- پدید آورندگان آثار زیر را نام ببرید. (۱ نمره)

۱- صور خیال در شعر فارسی ۲- در بهشت شداد

۳- صغیر سیمرغ ۴- سووشون

۲- در قصیده رابط میان تغزل و تنه ی اصلی قصیده چه نامیده می شود؟ (۷۵/، نمره)

۳- شاخص ترین آرایه‌ی ادبی هر یک از ابیات زیر چیست؟ (۷۵/، نمره)

۱- سعدی از سرزنش غیر نترسد هیهات غرقه در نیل چه اندیشه کند باران را.

۲- خیزید و خز آرید که هنگام خزان است باد خنک از جانب خوارزم وزان است.

۳- از خلاف آمد عادت بطلب کام که من کسب جمعیت از آن زلف پریشان کردم.

۴- متن زیر کدام شخصیت را معرفی می کند؟ (۵/، نمره)

« در سالهای جوانی به عنوان شاعر شناخته شد اما به تدریج شعر را رها کرد و به نقد و تحقیق و ترجمه پرداخت نثر او زیبا ، خوش آهنگ و دل نشین است از آثار او میتوان به کتاب «روزها» اشاره کرد.

ه - ابیات زیر را کامل کنید. ۱ نمره

۱- از جرعه ای بر خاک ریخت جنبشی در نهاد.

۲- بام ها جای است/ که به هوش بشری می نگرند.

موفقیت شما آرزوی ماست